RABHADH
Caithfidh tú an páipéar seo a chur ar ais le do fhreagarleabhar.
Mura ndéanann tú sin, caillfidh tú marcanna.

SCRÚDUIMHIR ☛

DON SCRÚDAITHEOIR

Iomlán na Marcanna

AN ROINN OIDEACHAIS AGUS EOLAÍOCHTA

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH 2002

EACNAMAÍOCHT BHAILE

ARDLEIBHÉAL

DÉ hAOINE 14 MEITHEAM – TRÁTHNÓNA 2.00 – 4.30

Iomlán na Marcanna 300

STAMPA AN IONAID

Don scrúdaitheoir amháin		
CEIST		**MARC**
Roinn A (Iomlán)		
Roinn B	**1**	
	2	
	3	
	4	
	5	
	6	
IOMLÁN	➔	
GRÁD	➔	

TREORACHA

1. Roinn A - 80 marc
   Freagair (fiche) 20 ceist ó Roinn A;
   tá na ceisteanna uile ar aon mharc.

2. ***Freagair na ceisteanna ar fad sna spásanna atá ann dóibh.***

3. Ní mór na bileoga freagraí comhlánaithe do Roinn A a thabhairt ar ais d'fheitheoir an scrúdaithe.

4. Roinn B - 220 marc.
   Freagair (ceithre) 4 cheist ó Roinn B;
   tá na ceisteanna uile ar aon mharc.

ROINN A
80 marc

Freagair 20 (fiche) ceist díobh seo a leanas. Tá na ceisteanna uile ar aon mharc.

1. Ainmnigh vitimín **amháin** atá riachtanach chun **gach ceann** de na galair easpa seo a leanas a sheachaint:

GALAR EASPA	VITIMÍN ATÁ RIACHTANACH
(i) An galar carrach (An scorbach)	**(i)**
(ii) Daille oíche	**(ii)**
(iii) Beri beri	**(iii)**
(iv) Raicíteas	**(iv)**

2. Mínigh cén fáth a gcaitear bianna áirithe a fhágáil as aiste bia chéiliach (coeliac).

____

____

3. Luaigh **dhá** éifeacht a bhíonn ag teas ar bhainne.

(i) ______________________________

____

(ii) ______________________________

____

4. Ainmnigh na codanna den ghránbharr atá lipéadaithe le A, B agus C.

A ______________________________

B ______________________________

C ______________________________

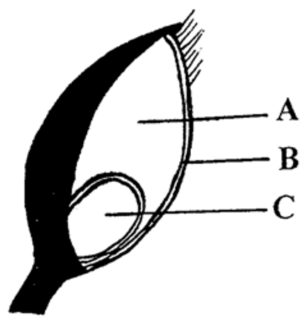

5. Ainmnigh **ceithre** bhia a bhfuil cion mór salainn iontu.

(i) ______________________________ **(ii)** ______________________________

(iii) ______________________________ **(iv)** ______________________________

6. Tabhair **dhá** bhuntáiste a bhaineann le stoc a úsáid nuair atá anraith á dhéanamh agat.

(i) ____

(ii) ____

7. Mínigh an téarma ***ráthaíocht*** ____

____

____

8. Ainmnigh **dhá** asbhaint is féidir a bhaint as ioncam comhlán fostaí.

(i) ____

(ii) ____

9. Liostaigh **ceithre** mhír eolais ba cheart a chur i litir ghearáin chuig miondíoltóir.

(i) ____

(ii) ____

(iii) ____

(iv) ____

10. Mol **dhá** rogha choigiltis atá ar fáil do dhéagóir atá ag iarraidh airgead a choigilt.

(i) ____

(ii) ____

11. Mol **<u>ceithre</u>** bhealach ar féidir le tomhaltóir dramhaíl tí a laghdú.

(i) ____________________

(ii) ____________________

(iii) ____________________

(iv) ____________________

12. Cén fheidhm atá ag an ***laraing*** sa chóras riospráide? ____________________

____

____

13. Mínigh **<u>gach ceann</u>** de na téarmaí seo a leanas:

(i) **míostrú** ____________________

____

(ii) **toirchiú** ____________________

____

14. Déan cur síos ar an gcóireáil chéadchabhrach dá mbeadh rúitín leonta ag duine ____________________

____

____

____

15. Tabhair **<u>dhá</u>** threoirlíne is féidir a leanúint chun baol ghalar croí a laghdú.

(i) ____________________

(ii) ____________________

16. Rianaigh **<u>dhá</u>** réamhchúram shábháilteachta ba cheart a ghlacadh i gcás sceitheadh gáis sa teach.

(i) ______________________________

____

(ii) ______________________________

____

17. Tabhair cúis **<u>amháin</u>** a gcuirtear **<u>gach ceann</u>** de na substaintí seo a leanas sa soláthar uisce.

SUBSTAINT	**CÚIS**
(i) Clóirín	**(i)**
(ii) Fluairíd	**(ii)**

18. Mínigh an téarma ***eirgeanamaíocht*** ______________________________

____

____

19. Luaigh **<u>dhá</u>** chúis a bhfuil aeráil mhaith riachtanach i gcistin.

(i) ______________________________

(ii) ______________________________

20. Cén t-eolas a chuireann an tsiombail seo in iúl don tomhaltóir?

____

____

____

21. Déan cur síos ar bhealach **amháin** chun marcanna patrúin a chur i bhfeidhm ar fhabraic ______

____

____

____

22. Tabhair **dhá** shampla de shnáithíní nádúrtha agus mol úsáid éagsúil do **gach ceann** díobh.

SNÁITHÍN NÁDÚRTHA	ÚSÁID
(i)	**(i)**
(ii)	**(ii)**

23. Liostaigh **ceithre** fheidhm atá ag éadaí.

(i) ____

(ii) ____

(iii) ____

(iv) ____

24. Ainmnigh an greim a thaispeántar sa léaráid agus luaigh úsáid **amháin** a bhaintear as.

Ainm ______________________________

Úsáid ______________________________

____

____

____

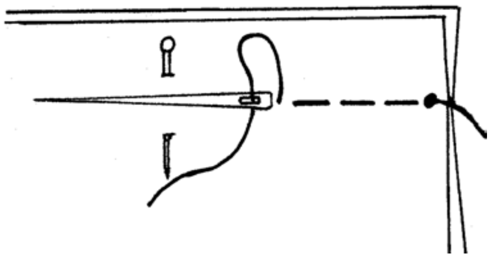

S39T

AN ROINN OIDEACHAIS AGUS EOLAÍOCHTA

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH 2002

EACNAMAÍOCHT BHAILE

ARDLEIBHÉAL

DÉ hAOINE 14 MEITHEAMH - TRÁTHNÓNA 2.00 - 4.30

ROINN B
(220 MARC)

TREORACHA

Freagair **CEITHRE** (4) cheist ón roinn seo;
tá na ceisteanna uile ar aon mharc.

THALL→

ROINN B
220 marc

1. Tá an t-eolas seo a leanas ar bhosca pizza reoite.

Pizza ar dhóigh na hIodáile

COMHÁBHAIR	EOLAS COTHAITHEACH
Plúr cruithneachta, Céadar agus Cáis Mhozzarella (20%), Uisce, Sicín (11%), Piobair dhearga (8%), Tráta, Oinniún, Ola ghlasra, Frithocsaídeoirí, Siúcra, Giosta, Salann, Luibheanna, Spíosraí, Eiblitheoirí.	Meánluachanna per 100g Fuinneamh 233kcal/980kj Carbaihiodráití 27.2g Próitéin 11.4g Saill 8.7g Snáithín 2.1g Sóidiam 0.5g
Pizza ar dhóigh na hIodáile	**328g e** 5 011003 008387

(a) Déan luach cothaitheach an pizza reoite seo a mheas.

(b) Leag amach biachlár, agus pizza san áireamh ann, a bheadh oiriúnach mar phríomhbhéile do dhéagóir.

(c) Tabhair dhá chúis nach bhfuil an pizza seo oiriúnach do vegan.

(d) **(i)** Ainmnigh **dhá** bhreiseán bhia a úsáideadh sa phizza seo.

(ii) Luaigh an fheidhm atá ag breiseán bia **amháin** atá ainmnithe agat.

(e) Cén tsiombail ar an mbosca pizza reoite seo a thaispeánann an áit thionscnaimh?

2. **(a)** Tabhair **ceithre** fháth ar chóir feoil a bheith san aiste bia.

(b) Cad iad na treoirlínte ar chóir cloí leo agus feoil mhionaithe **(i)** á ceannach **(ii)** á stóráil **agus** **(iii)** á cócaráil agat?

(c) Ainmnigh **trí** tháirge feola.

(d) Tabhair sampla **amháin** de bhia ionaid feola.

(e) Cén fáth a bhfuil tóir ar bhianna ionaid feola le blianta beaga anuas?

3. Tá cearta ag tomhaltóirí agus tá freagrachtaí ar thomhaltóirí.

(a) Mínigh an ráiteas seo agus tabhair samplaí sa mhíniú agat.

(b) Tabhair **trí** bhuntáiste agus **trí** mhíbhuntáiste a bhaineann le fógraíocht.

(c) Ainmnigh eagraíocht **amháin** a rialaíonn caighdeáin fhógraíochta.

(d) Cén chaoi a dtugann an tAcht um Fhaisnéis Tomhaltóirí cosaint don tomhaltóir?

(e) Mínigh **gach ceann** de na téarmaí seo a leanas: **(i)** praghsáil aonaid **agus** **(ii)** tobcheannach.

4. Tráth athruithe is ea an ógántacht.

(a) Rianaigh **trí** athrú fhisiciúla a tharlaíonn do bhuachaillí agus **trí** athrú fhisiciúla a tharlaíonn do chailíní le linn caithreachais.

(b) Liostaigh **ceithre** threoirlíne ba chóir do dhéagóir a leanúint ar mhaithe le sláinteachas pearsanta maith a chothú.

(c) Déan cur síos ar **dhá** bhealach dhearfacha agus **dhá** bhealach dhiúltacha inar féidir le déagóirí a bheith faoi thionchar a gcomhaosach.

(d) Ainmnigh eagraíocht **amháin** a thairgeann tacaíocht do dhéagóirí agus déan cur síos gairid ar an gcaoi a ndéantar an tacaíocht seo a sholáthar.

5. Fearas riachtanach sa chistin é an cuisneoir.

(a) Tabhair **trí** bhuntáiste a bhaineann le cuisneoir a úsáid.

(b) Rianaigh **cúig** phointe ba cheart a chur san áireamh agus cuisneoir á cheannach agat.

(c) Cad iad na treoirlínte praiticiúla is cóir a leanúint nuair atá cuisneoir: **(i)** á úsáid **agus** **(ii)** á ghlanadh agat.

(d) Mínigh cad is brí le *rátáil ceithre réalta* ar chuisneoir/reoiteoir.

6. Teicstíl is ea an cadás a bhfuil an-tóir air agus ar féidir go leor úsáid a bhaint as.

(a) Rianaigh na céimeanna i dtáirgeadh an chadáis.

(b) Liostaigh **trí** shampla d'fhabraic chadáis.

(c) Luaigh **trí** bhailchríoch fabraice is féidir a chur i bhfeidhm ar chadás.

(d) Luaigh **dhá** airí inmhianaithe a bhaineann le cadás mar theicstíl tí.

(e) Tarraing sceitse den tsiombail a thaispeánann gur cadás íon is ea fabraic áirithe.